

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Д-р Кость Левинский.

Ще про автономію Закарпаття.

В угорському соц-дем. „Впереді“ читаємо: „Парламентарні представники коаліційних партій Підкарпаття були недавно прийняті міні. закордонних справ д-ром Бенешом, з яким мали довгу розмову про автономію Підкарпаття. Міністр заявив, що він негайно поставив справу автономії перед головою уряду Маліпетром і доложити усіх зусиль, щоб нарешті ту автономію здійснити. Дальше затримувати ту справу нема ніякої підстави.

Підкарпатські посви були потім у голови ради міністрів Маліпетра, який сказав, що як тільки уряд розв'яже найбільш невідкладні господарські питання, то зараз скличе міністерську п'ятку, яка обміркує вже приготовані проекти закону про автономію, що потім будуть внесені до парламенту на обговорення.

Щодо інвестиції грошових засобів на Підкарпатті, то представники уряду також обіцяли, що будуть сприяти, аби на Підкарпаття дісталась значніша сума грошей з позички праці. Але заможніші верстви населення мусять вписувати позичку, щоб вона успішно пройшла і дала змогу потім вкладати гроші в підприємства.

Історія одної кирині.

Справа рогатинської філії Союзу Українок, розв'язаної на Загальному Зізді 9. ч. м.

Звідомлення з Загального Зізду Союзу Українок, що появилася в „Ділі“ з дня 1-го ч. м. (ч. 119) — викликало у всіх учасниць цього Зізду деяке здивування.

Одна третина того звідомлення була присвячена справі розв'язання рогатинської Філії Союзу Українок, — а всеж таки сама справа не висвітлена як слід. Що гірше — згадка про той безумовно прикрий інцидент у наведеному звіті може викликати дезорієнтацію у постороннього читача або й зловню увагу, що „жінки пересварились“.

Розв'язання центральною краєвою установою одної з її низових організацій — це за поважна справа, щоби над нею перейти в цей спосіб до денного порядку. Якщо Головний Виділ С. У. мав відвагу справу видвинути на своєму Загальному Зізді — то гадаю, що так само можна ясно й отаверто з'ясувати її у пресі.

Жалюгідні події, про які ми довідалися від референтки, виглядають у хронологічному порядку ось як: Філія С. У. в Рогатині скликує на день 22. V. 1932 р. Надзвичайні Загальні Збори для перевибору Виділу. На голову кандидують: булаша голова п. Бабюкова і п. Кудрикова. Збори вибирають цю останню більшістю двох голосів — до вибору Виділу не доходить тому, що прихильниці п. Бабюкової криком і метушею розбивають Збори. Філія опиняється фактично без проводу і Головний Виділ назначає тимчасову кураторію, що має виконувати функції Ви-

ділу і скликати до місяця нові Заг. Збори. Булаша голова п. Бабюкова (між іншим запрошена теж до кураторії) не признає того розпорядження Головного Виділу С. У. і скликує собі нові Надзвичайні Загальні Збори. Те становище п. Бабюкової знаходить підтримку в місцевому старості. Збори відбуваються всупереч виразній забороні Головного Виділу при мінімальній участі членів і вибирають головою п. Бабюкову. Витворюється така ситуація, що в Рогатині є кураторія, назначена Го. Виділом, а не признавана владою, і неправосильно вибраний виділ Філії С. У., що має підтримку староста. Нових Загальних Зборів не можна скликати — тому, що нема їх кому скликати — статут Т-ва не дає цих компетенцій Головному Виділу. Однак те, що Філія опинилася без проводу, це тільки частина нещастя. Куди гірше, що боротьба „двох таборів“ перекинується на села. П. Бабюкова ра-

ПРИ ЗВАПНЕННІ КРОВОБІЖНИХ ПОСУД, мізку і серця, вживаючи щодня малу скількість натуральної гіркої води **FRANCISZKA-JÓZEFA** дістаємо легке випорожнення. Поруч, П. лікарі.

зом з неправосильно вибраним Виділом Філії відбирає Кружкам С. У., що не підчинилися її розпорядженням та слухають Головного Виділу, затверджені статuti (і то при допомозі постерункових!), розбиває Збори Кружків С. У., щоби ці Кружки захопити у свої руки і т. п. Доходить до таких згіршуючих і понижуючих для організованого жіноцтва ситуацій, що місцевий староста переводить слідство, переслухує пані з одного й другого табору, просить їх, щоби погодилися і т. д.

Деморалізація і анархія серед Кружків С. У. в Рогатинщині ширяться шораз то більше і Головний Виділ С. У. рішається виключити з членів Т-ва п. Бабюкову, як людину, що несе відповідальність за цей прикрий стан. П. Бабюкова реагує на це відомим несмачним жартом: виключає голову Матірнього Т-ва пос. М. Рудницьку з членів рогатинської Філії С. У. Згіршуюча боротьба йде дальше; всі моральні засоби, що ними розпоряджає громадська установа, стають супроти таких одиниць, як п. Бабюкова безуспішні, а Головний Виділ С. У. зовсім безборонний. Головний Виділ приходить до переконання, що одним засобом санування цих відносин є розв'язати Філію С. У. в Рогатині. Стільки референтка Головного Виділу.

Однак вона не згадала на Загальному Зізді ні словом, що мотором цих анархічних і деморалізуючих виступів на терені Рогатинщини це не амбіція одної людини, а місцеві радикальні діячі, що у своїй боротьбі за впливи не цураються ніяких засобів. Ця боротьба йде від ряду літ у всіх громадських установах рогатинського повіту, а в останньому році перекинулася й на Союз Українок. За п. Бабюковою (яка, до речі кажучи, не є членом радикальної партії) стоїть член управи радикальної партії п. Муринова, стоїть партійний орган „Громадський Голос“, що патрує цілій цій акції від ряду місяців.

Ціль освячує засоби! Для її досягнення — можна ломити кардинальні основи громадянської дисципліни, етики та принцип окремішності нашого організованого життя.

На Загальному Зізді С. У. — рогатинські радикалки мали повну змогу опрокинути всі закиди Головного Виділу й оправдати свою поведінку. Однак їхні промови тільки potwierдили правильність становища Головного Виділу. Ціла поведінка цієї невеличкої групи „радикальної опозиції“ на Зізді С. У., розкинені на селі демагогічні летючки, акції реагування п. Муринової просто вуличними методами на рішення розв'язати рогатинську Філію (що перейшла подавляючою більшістю голосів) — адискредитували п. Муринову. Але адискредитували одночасно й радикальну партію, якої вона є активним членом і дала ще раз наглядний доказ, якими методами воює ця партія.

Рогатинська Філія С. У. була боляком на здоровому організмі нашої Краєвої Жіночої Організації і Головний Виділ поступив зовсім правильно, коли вирізав цей боляк: розв'язав Філію. Слід тільки побажати іншим нашим установам, що від літ борються з радикальною анархією на терені Рогатинщини, щоби мали відвагу так само по „мужеськи“ з нею скінчити — як зробили це жінки.

Учасниця Зізду.

Австрія видалила німецького міністра.

ВІДЕНЬ, 18. V. ПАТ. На основі урядового рапорту, надісланого з Грацу, союзний уряд рішив видалити баварського міністра Франка і призначити йому покійну негавно австрійську територію. Приказ видалення мав бути доручений міністрові Франкові в Грацу, однак тут не досягнув його, бо Франк виїхав самоходом до Зальцбурга. Тоді зальцбурзькій поліції наказало доручити цей приказ. Вечором тогож дня приказ доручено міністрові, який заявив при тому: „Наперед напишся кави, а потім поїду“, після чого Франк удався до каварні. Вістка про видалення німецького міністра зробила в Зальцбурзі велике враження. Націонал-соціалісти уладили під каварнею бурхливу демонстрацію, домагалися відкликання наказу. Поліція розігнала демонстратів і привернула порядок. Міністр Франк виїхав із Зальцбурга в напрямі баварської границі.

Стрийцю

купи щось у перфумерії

ФЕДЕРА

ЛВІВ, СИКСТУСЬКА 7.

Якщо покличешся на оце оголошення, дістанеш для мене

ДАРОМ

гарне йо-йо „Сальферс“.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 18. ТРАВНЯ 1933.

ІВАН ФІЛИПЧАК.

Пішки по емеритуру.

(Правдива подія.)

I.

Грицько Петрунів став круглим сиротою. У спадщині по родичах лишилась йому біда бойківська хата і пів морга ялівцем зарослого поля. Десятилітнього хлопчину взяв на літо багатий гада Іжук до овець, а як настанала зима, казав йому піти геть, бо пастуха до овець, ніхто не зимувє.

Відний Грицько ходив від хати до хати, шукаючи служби. Деякі гадани дали ложку вісяного чиру і кілька булбів^{*)}, але довше не держали його в хаті, бо цей рік не був дорідний. Вівсик вродився маленьким, рідким, а булі пропали, лишились під овігом — вчасна зима не дала викопати...

Грицька всі жалували, але ніхто не хотів його взяти на службу. Ідучи так від хати до хати допелентався Грицько під вечір аж на Штоковець. Тут переночував у якісь пішці, вліз у листя. Рано, обійшов усі хати, але служби не було. Одна гадина дала йому кілька визимілих булбів, деякі вилаяли малого „волоцюгу“.

Грицько коло полудня зайшов до Ворни. На краю села побачив якусь велику під гонтам тищу, якої ще ніколи не бачив. Зайшов несміло на подвіря, де привтали його два пси, великі як

медведі. Грицько розплакався, коли вони кинулись до нього, але коли стали при хлопчині, лизали його по руках і по личку; видно зрозуміли, що це не ворог. За хвилину вибігла з пекарні кухарка, взяла хлопця за руку і завела до кухні.

— Що ти скажеш малий — спитав ласкаво кухар.

— Я сирота, шукаю служби.

— А що ти за один і авідки?

— Я Петрунів, з Нижніх Висіцьких.

— Ага! — знаю — я знав твого тата — щож, порядний чоловік був, наш слуга, злісний.

— Щож ми тут з тобою зробимо у дворі? Но сідай собі на лаві, загрієшся — ти певно голоден.

Кухар начерпав на миску добре омащеної лозани, відрізав шматок хліба і подав хлопчині.

— Щож — піду до пана фервальтера, може каже його взяти до двора, сирота по наших слугі — на весну здається до худоби, сказав кухар до жінки.

II.

Малий Петрунів лишився в кухні на фервальтерії. Спав на лаві, носив дрова, підпалював у печі, помагав мити начиння, добре йому було, як у рідній мамі, всі його любили, навіть пси, бо милий і послухний хлопчина був. Літом ховався при худобі, а на зиму вертався до кухні, до поміччї кухареві.

Як пішло йому на 15-тий рік, Грицько просився до ліса, так як його тато при лісі хотів бути.

Грицька відставили на науку до старого побережника Петра Нафонечного, під котрим служив його батько. По році служби, Петро виставив ч пана фервальтера стрільбу для Грицька.

А що за радість було, як Грицько пішов мильно в ліси... А як настав час поливання. Гей! Гей! тоді було життя! Неодина грубий пав мусів пастися під гору, не міг, сапав, череву заваджало.

— Ану, Грицьку, попихайно мене згаду, під гору, бо я не годе.

Грицькові гонор—пхав грубого пана під гору, аж сам зіпрів, — а тишався, робив службу, і не оглянувся, як вислужив 40 літ. 60-тка на карку, але де-де, він її не чув, йому здається, що йому на двадцятий пішло.

III.

Настала світова війна. Молоді товариші пішли своїми, деякі і не вернулися. Грицько все на своїм місці, всі ліси на його голові, він тут пан і король.

Минулась і війна, настали інші порядки — нова держава. Лібіги продали ліси, прийшли інші пани, якась Вогуля... Грицька як і яшні авіальні зі служби... не знав „паястовеїго еника“... Грицько не міг ніяк цього зрозуміти — казали піти — пішов...

Він ціле життя віддав тим лісам, пильнував їх, як ока в голові, кожну ялицю знав скільки їй літ... Пішов у своє село, між свої люди. Деякі жалували Грицька, деякі підсміхались ві старого „службиста“.

Грицькові дивно було, як ліси можуть лишитися без нього, без його опіки. Хтож так догляне їх, як він доглядав: це неможливе, це якесь баламутство, а все через війну. Деякі люди, що бували у широкому світі казали, що Грицькові належить пенсія за 45 літ служби, навіть шандар таке йому казав, і старий Лейба у коршні, і коваль Задорожний.

— Ідіть ви Грицьку до старого наставителя.

^{*)} Бабаробу.

Протест німецького уряду.

ВІДЕНЬ, 16. V. ПАТ. „Політичний Кореспондент“ подає, що німецький посол Ріт відіслав канцлера Дольфуса і аложив протест з дорученням міністра закордонних справ Німеччини з приводу подій, які відбулися на летунському майдані Асперу після прильоту німецьких міністрів. Канцлер Дольфус відповів: Займу становище в тій справі тільки тоді, коли дістану вияснення щодо промови, виступленої міністром Франком у Мінхені.

„Політ. Кореспондент“ вияснює, що міністр Франк заявив у Мінхені, що націонал-соціалісти повинні поспішати з допомогою своїм товаришам в Австрії і зробити в Австрії порядок, якщо теперішній австрійський уряд буде далі переслідувати націонал-соціалістів.

Австрійський уряд аложив при допомозі свого посла в Берліні протест у берлінському уряді заграничних справ.

Австрійські репресії проти гітлерівців.

ВІДЕНЬ, 16. ПАТ. Часописи повідомляють, що уряд планує строгі розпорядки проти націонал-соціалістів. Заборонить носити партійні відзнаки й організувати гітлерівські бойки. У Відні арештовано вчора 530 демонстрантів, між ними 400 націонал-соціалістів, з того багато німецьких горожан.

З Ієсбрука повідомляють, що влада рішила вислати з Австрії 50 студентів з Німеччини, вмішаних в націонал-соціалістичні ексцеси.

Німецький критичний голос.

БЕРЛІН, 16. V. ПАТ. Центрова „Германія“ опублікувала статтю, що описує чорними красками міжнародне положення Німеччини. Часопис жаліє, що внутрішньо-політичні події спричинили такі непорозуміння на міжнародному терені, що навіть союзники Німеччини перейшли до французького обозу. В добі великих політичних перемін заграниця домінує над актуальними повсякденними справами. Процес революційної внутрішньої перебудови Німеччини мусить чимскорше скінчитися, мусить прийти стабілізація відносин, щоб заграниця рахувалася з Німеччиною. Заповіджена на середу маніфестація райхстагу припадає державам, що обов'язані роззброїтися, оскільки не хотять стягати на себе відповідальності за порушення версайського трактату. Принципи мілітарного рівноуправління і рівної безпеки в Німеччині проголосила не тільки каста пруських мілітаристів, ті домагання, висунуті німецькою делегацією в Женеві підтримують групи й особи, які мивалими літами вели зі змішаним успіхом боротьбу за визволення Німеччини. Роззбройна конференція, кінчить центровий орган, не може і не повинна розбитися, хоч терпять і надії Німеччини висчерпані. Німеччина, яка чотири роки чекала, готова дати німецькій делегації ще кілька тижнів часу до передискутування спірних точок.

Щоб вам порадив і написав „просьбу“ на пенсію.

Учитель написав що треба, післав на пошту і запевнив Гринька, що пенсія прийде, бо йому слушно належиться.

За місяць Гринько дістав з нової дирекції літр „ферлядунок“, щоб в справі свого прохання явився на терміні аж у Надвірній...

— Господи Боже! Деж та Надвірна, давно дирекція літр була в Борині. Пішов до вчителя та порад.

Вчитель подивився на мапу, посував по ній пальцями і сказав, що 40 миль горами треба йти, або 60 миль козівку Іхати.

— Го! го! го! Деж це на мої сили, козівку Іхати, треба йти горами — сказав Гринько...

IV.

На другий день досвіта, Гринько був вже в дорозі. Вложив до торби два віскіні оцники, голонку чісинуку, а до палитки сховав 2 зол. 60 сот. Це був весь його маєток, який мав...

По тритижневій подорожці прийшов Гринько змучений і висохлий до Надвірної, 40 миль вистав своїми ходами, поки допитався до дирекції літр Богута.

В особі управляючого директора пізнав одного з бунших урядників в Борині. Гринько утінився знайомим, яким своїм рідним братом. Зачав бешкетити йому з роги і лопи, вінці розпів до чиста свою справу, за чим прийшов.

— Зає зробили ви, Гриньку, — каже до нього по польськи директор, — що ви подали скаргу на дирекцію, так не витрасте.

— А щож робити, прошу пана директора?

Перед святом відкриття нагробника Іванові Франкові.

Вже недалеко день 28-го травня, коли то відбудеться відкриття пам'ятника на могилі Івана Франка. Підготовчі праці до цього великого національного свята в повному ході. Подрібна програма свята буде оголошена в найближчих днях. Але вже нині звертаємо увагу на те, що в програмі свята знаходиться: наукова й академія в честь І. Франка в Науковому Товаристві ім. Шевченка у Львові (субота 27. травня, 5-та год. попол.) і СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ у салі бувш. Фільгармонії (тепер кіна „Атлантис“) при вул. Скарбківській ч. 1 (субота вечором). Цей самий симфонічний концерт буде повторений в неділю 28. травня (після відкриття пам'ятника) в салі Великого Театру аполудне.

Звертаємо увагу львівських і позальвівських громадян, щоб заздалегідь замовляли білети на симфонічні концерти, що будуть правдивою ревелациєю українського музичного життя. При

замовлюванні та залатковуванні білетів треба зазначувати, на який день резервувати білети.

Зі святом відкриття пам'ятника повинні впернути увагу всі наші свідомі громадяни та зокрема установи, які досі на пам'ятник нічого не жертвували. Комітет будови просить: нас цією дорогою завітзвати наш патріотичний загаль до жертвенності на нагробник найбільшого галицького поета і письменника, безсмертного автора „Мойсея“ і „Каменяря“. Цей поклик звертається передовсім до тих установ у краю, які вже отримали поштовою дорогою відповідні письма з чеками на пересилку грошових жертв, та які досі на них не відгукнулися. Гроші присилати на адресу „Центробанку“, Львів, вул. Третього Мая ч. 15. з допискою: „на пам'ятник Франка“.

За оживлення польського освітнього руху в Галичині.

Що ухвалили збори делегатів львівських польських установ.

Дня 11. п. м. відбулися у Львові в „Союзі Польських Легіоністів“ при вул. Зеленій численні збори зєдинених культурно-освітніх комісій, союзів б. військових, Польської Організації Військової і „Зв'язку Стшелецького“, а також запрошених інших суспільно-культурних організацій. Мета зборів: звести до одного знаменника й оживити освітню працю польських установ на терені Сх. Галичини.

У зборах були репрезентовані: Зв. Лег. Поль., Зв. Пеовиків, Зв. Стшец., Коло Беліняків, Коло б. 2. п. Ул. Лег., Коло Чвартаків, Федерация З. О. О., Зв. офіцерів рез., Легіон Шлеский, Зв. Легіоністок, Зв. офіцерів у ст. споч., Зв. жилів б. учасн. воен за незал. Польщі, Зв. праці обив. Кобет, Зв. поль. дем. молоді, команда гарнізону, лшиспособене войскове, представники Кураторії нач. Кестліх і р. Блажевський та представник Т. Ш. Л. дир. Байорек.

Збори отворив посол д-р Войцеховський,

відповідні реферати виголосили доц. д-р Каз. Закшевський і д-р Ян Роговський. Після дискусії зібрані ухвалили такі резолюції: 1) створити в найближчому часі Польський Народний Університет данського типу; 2) енергійно підтримувати будову нових костелів, каплиць і „Домів Людових“ на терені Сх. Галичини; 3) підтримувати діяльність „Зв'язку Стшелецького“, який старється будити в народі духа боевої готовости, а в молоді впоєвати поняття дисципліни і зрозуміння найважливіших державних завдань; 4) всі суспільно-культурні організації мають працювати в тісному порозумінні з Т. Ш. Л. і зі „Зв'язком Стшелецьким“.

Для реалізації повинних резолюцій збори вибрали окремий комітет.

На ті резолюції, які означають ще більше скріплення польського культурно-освітнього руху на нашій території, звертаємо увагу цілого нашого громадянства.

На со'нанування болотби з безробіттям.

БЕРЛІН, 16. V. ПАТ. Націонал-соціалістична преса повідомляє, що уряд республіки задумує розписати велику внутрішню позичку на сфінансування програми боротьби з безробіттям. У зв'язку з тим господарський комісар республіки виступить з прохотом оголошення амністії для осіб, переслідуваних судово за податкові проступки та за вивоження капіталів за границю. Умовиною амністії буде стягнення капіталів, вивезених за границю і призначення більшої частини на внутрішню позичку.

Хто не платить за часопис, піариває білану пресу.

Порадьте мене, як темний чоловік у тих справах. Як люди радили, так я робив.

І цей його навчив, як повинен у протоколі з'являтися: Коли пан комісар спитає його, чи підтримує закиди свої скарги, Гринько має сказати, що ні, і що передає справу на ласку дирекції.

V.

На другий день Гринько з'явився на протокол підсудені йому слова, які вивчив на пам'ять як папуга. За це дістав від директора гарний обід, 20 золотих на дорогу і обідянку, що до місяця прийде на письмі пенсія, за 45 літ вірної, широкі служби.

Гринько вернув тою самою дорогою додому. У Сколім купив живці черевяки, а як прийде пенсія тоді і себе прибере...

Чекав Гринько місяць, чекав другий чекав третій, чекав так терпеливо, як лише болко терпеливо під дверми суду чекати виїє. Потім пішов анову на нараду до старого навчителя.

— Не бійтеся Гриньку, пенсія буде, таж ви її заслужили за 45 літ служби. От я вислужив 40 літ і беру пенсію.

Слова вчителя сповнилися, бо за два тижні по цій нараді, Гринько дістав урядове письмо з дирекції літр Богута, яке на радощах запис старому учителю.

Учитель розвернув письмо і став читати: „Одмава со'в претензії якогоського адоптовання, альбомом тенже особіце асинал, же аму пенсія не належи сен...“

Гринько не прийняв цього рішення і забожився, що піді пішки зайти до Наошани, навіть до самого провідника.

Союз Народів радить над парагвайсько-болівійським конфліктом.

В Женеві розпочалася 15. п. м. надзвичайна сесія Ради Союзу Народів, скликана в справі парагвайсько-болівійського конфлікту. Наперед переслухано представників спільних сторін. Делегат Парагваю заявив, що його уряд, винюдаючи війну Болівії, адемаскував тільки воєнний стан, який існує від довшого часу. Наслідком болівійської напасти уряд Парагваю готов дати згодитися на арбітраж. Парагвай був приневолений скінчити з мирною тактикою, завдяки якій Болівія могла скористати з транспортних засобів сусідніх держав. Виповідження війни повинно потягнути за собою нейтральність тих країн.

Делегат Болівії заявив, що те, що Парагвай порушив пакт Союзу. Виповідження війни є напевном, що має унеможливити Болівії, яка не має доступу до моря, користуватися засобами сусідніх держав.

Комітет трьох має тепер предложити Раді Союзу пропозицію наложити негайно ембарго на вивіз зброї та вислати за місце конфлікту комісію.

Стабілізація долара.

З Нью Йорку повідомляють, що американський уряд задумує устатковувати долар на курсі не вижшому, ніж тепер, хоча в Зл. Державах багато фінансистів хотіли б збільжити теперішню вартість долара до давнішої. Теперішній рестрикцій обороту девізами уважають у Вашингтоні недостаточними, причому викликає деяке занепокоєння експорт капіталів, слідний в останніх часах. Передбачують створення спеціального уряду, що контролюватиме валютний апарат за американському ринку та вивіз капіталу за границю. Ціла низка чинників могла б спричинити падаю вивізу курсу доларів і американський уряд приготувався до евентуального відпарування тієї вишки.

Японський наступ.

ПЕКИН, 16. V. ПАТ. Японські війська бомбардують завзято Тая-Сам. Імші відділи посуваються на Куйг, стрічаючись з опором китайських військ. Японські літаки бомбардують місто Мігун, причому згинувало багато осіб. Сьогодні вранці евакуювано 80 єтих американської школи в Тіа-Шан.

27. травня відкриття вистави в Шікаго.

ВАШИНГТОН, 16. V. Відкриття вистави в Шікаго, яке мало відбутися 1. червня ц. р., буде прискінене і відбудеться 27. травня ц. р.

Пересування речизини на чотири дні раніше має на меті уможливити президенту Рузвельтові приїхати на відкриття, бо пізніше буде запізнілий.

ЗАМКНУЛИ МЕДИЧНИЙ ВИДІЛ.

БУКАРЕШТ, 16. V. ПАТ. Тому, що студенти націоналісти на медичному відділі університету в Кляу не допустили на викладачів жидів, університетська влада постановила замкнути медичний відділ до кінця шк. року. Підчас учорашніх подій арештували 40 студентів. Їх видалили з університету.

ПОЛЬСЬКІ ЛЕТУНИ В СРСР.

МОСКВА, 16. V. ПАТ. Польські летуни кап. Байд і кап. Дудайський передідали більшовицький кордон в год. 8.15 і 8.30 та осіли в Харкові в год. 13.30, де набрали бензину. Відси відлетіли до Москви. Хотіли летіти просто до Ленінграду, та метеорологічний бюлетень, який летунам дали в Харкові, передбачує погану погоду на півні.

ЩЕ ПРО ПАЛЕННЯ КНИГ.

І на Пітірлія прийшла черга.

У зв'язку зі спаленням у Берліні та інших німецьких містах книжок понайбільше німецько-жидівських авторів „Фосіше Цайтунг“ пише, що не лише за кордоном, а також і в Німеччині пояснюють цей вчинок проти духа, що не є гідний культурного народу. Тимчасом треба взяти під увагу, що мода поступила тут спонтанічно. Студенти при паленні не керувалися бажанням знищити культурні здобутки. Це був наче символічний вчинок, як напр. той, коли Лютер святочно спалив папську булю. Палення не загрожують приватних або наукових бібліотек. Маса книжок, жертвована на спалення з виповичалень. Нікому не зашкодить, коли в тих бібліотеках не зможе вже знайти Пітірлія або подібного такого письменника. Не взяли книжок „на індекс“, продинокі люди можуть собі читати, що хто хоче.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИВ. АЕРОНАВТИЧНОГО ПРАВА.

РИМ, 16. V. ПАТ. У присутності дипломатичного корпусу та делегатів 43 країн міністр летунства Бальбо отворив третю міжнародну конференцію приватного авіаційного права. На денному порядку жарад є проекти законів, що торкаються залаття та безпеки летунських апаратів і відповідальності за шкоди, заподіяні на землі летунськими апаратами.

У СПРАВІ МИРА ГОВОРИТИМЕ РУЗВЕЛЬТ І ГІТЛЕР.

Льондонські часописи повідомляють із Нью-Йорку, що президент Рузвельт зложить у середу важку заяву в справі європейського мира. Тією заявою хоче Рузвельт допомогти праці розбійної конференції та вможливити успішний вислід світової господарської конференції. Зачувати, що Рузвельт виразно стверджує, що уряд З. Держав вірне торговельні взаємини з воєвличними державами. Замітне, що Рузвельт вибрав для своєї заяви той же день, у якому Гітлер в імені Німеччини говоритиме про розбровення.

МІЖНАРОДНЯ ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СОЮЗІВ.

ПАРИЖ, 16. V. ПАТ. Міжнародна федерація професійних союзів у комунікаті повідомляє, що встановила правильну діяльність, яку були прийняти у зв'язку з положенням у Німеччині. Правила федерації збираються в Парижі 17. і 18. травня вперше під перенесення осідку з Берліна до Парижа. У аборах візьмуть участь представники В. Британії, Данії, Франції, Бельгії, ЧСР і делегат міжнародної федерації службовців. Комунікат підкреслює політичний характер заповіданої конференції м. і. так: Федерація зробила вибір між демократичними концепціями, що є титулом величини Європи та глорифікацією насилля, що вело стільки разів європейську історію до упадку, заявляючи за демократією, а в наслідках за миром. Від коли Гітлер став при владі, живемо в часах, в яких міжнародні трактати вважають свистками наперу, а обов'язуючий закон, конечна основа співжиття народів є найважливіше загрожена.

Президія федерації радитиме над меморандумом, який зложить світовій господарській конференції. Радитиме і над розбровенням.

ГАНДІЕМУ НЕ ГРОЗИТЬ НЕБЕЗПЕКА.

Льондонські часописи повідомляють, що 15. травня воєвудне минало вісім днів, як Ганді почав голодівку. Стан його останніми часами поправляється. Він дуже ослаб, та його життя не грозить безпосередня небезпека.

ВИВЕЗЛИ ПАРТІЙНЕ МАЙНО.

Німецькі соціалісти, як зачувати, вивезли більшу частину партійного майна до Швеції та віддали в депозит шведській соціалістичній партії.

Смерть Миколи Хвильового.

Через Москву і чужинну пресу приходить звістка, що в Харкові помер Микола Хвильовий. Це один із головних представників української радянської літератури, один із найкращих творчих і оригінальних наших післявоєнних письменників, що не вичерпав свого таланту і міг дати ще не одні цінний твір. Причина смерті невідома. Хвильовий помер молодим у 40 р. життя.

Народився він у 1893 р. із робітничої рідні, з походження — росіянин. Хвильовий — псевдонім, справжнього його прізвища не знаємо. Ось важливі його твори, що появились окремими збірками: „Злочин“ (оповідання), „Осінь“ і „Син-

Даром

3 ЗНАМЕНІТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1. — зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відвортно.

Хто предажить цей вирізок отримає гарний дарунок.

„Сині етюди“ (опов.), що ввійшли згодом до повної збірки, виданої у 1928-9 рр.; поезії: „Молодість“ і „Досвітні симфонії“; критично-полемічні студії: „Думки проти течії“ (1928) та „Соціологічний еквівалент“ (1927); „Вальдшнепи“ роман (1927); оповідання: „Мати“, „Наречені“ (1929), „Із Варівної біографії“ (1929), „Барвінківському району“ (Із близькості кореспондента) (1930), „Іван Іванович“ опов. (1930), „Електричний вік“ (поема), „Старі поезії“ (1931).

У 1925-7 р. Хвильовий належав до національної опозиції т. зв. шумистів, згодом під натиском мусів зложити прилюдно каяття, в якому жалував своїх „ухнів“.

Еміграційні справи.

Важне для людей, що вертають з Південної Америки.

Звертаємо увагу реемігрантам, що вертаються з Аргентини, щоби при закупні корабельної карти доматилися видачі залізничного білету до тої місцевості, яка є подана на вітнику корабельної карти. Часто бували випадки, що дрібні корабельні агенції не вважаючи на заплату за залізничну карту впр. до Львова. Перемишля видають білети лише до Варшави і реемігранти опиняються у безвихідному положенні.

В справі виїзду до колонії Еспіріто Санто (Бразилія).

У зв'язку з обвою колонізації в Еспіріто Санто слід зазначити, що умовини приманання родин на колонію є тепер легші і дешевші, бо задаток на землю коштує 500 зол. (раніше 2.000 зол.), на прожиток у перших місяцях треба мати 350 зол., а корабельна карта коштує тепер 667.50 зол. для осіб повище 10 років.

В справі гарантійних листів зі Злучених Держав Півн. Ам.

Гарантійні листи видані в 1932 р. є важливі і слід постаратися за нові. Без цього виїзд є неможливий. Найближчий транспорт емігрантів до Злучених Держав виїде з Варшави для 30. травня, а корабель з Гдині відпливе для 3. червня.

Запам'ятайте теперішню адресу:

„РІДНА ШКОЛА“
Львів, вул. Словацького 14.

КОЖНИЙ ПЕРЕДПЛАТНИК

одержує точно часопис, тому повинен пам'ятати про відновлення передплати.

Перед концертом Любки і Христі Колесів.

Писати про нашу відому піаністку Любку Колесу якнебудь рекламні замітки зовсім зайве. Любка Колеса, що саме тепер є на великій турі у Португалії вже першою піаністкою міжнародного значення, про що свідчить хоча б факт, що ангажували її до симфонічних концертів майже всі визначні дарителі як Фурггенбер, Абенд-рот, Блах, Клайбер, Геслін, Краас, Конрат, Менгельберг і чимало інших.

Сайдами своєї славної сестри але і молодша Христі Колесочка, яка нині вже має теж чимале світове ім'я. Та у нас вона ще невідома і тому треба познайомити читачів з її повними найвищими похвалами захоплення голосами чужої преси, а яких можна би зложити цілу книжку. Передаємо лише висилки з різних статей про мистецтво нашої молоденької чарівниці.

Allgemeine Musikzeitung Berlin, 28. II. 1930.

На полі міжвоєнної мистецтва зробила сенсацію гра 13-літньої Христі Колески, сестри такої славної у нас піаністки Любки. Та маленька музикантка з криві і криві, яка ледви що переросла свій інструмент, алаваде вже подивуватися знання пальцевої і смичкової техніки і так гарячо бажаний усіми чарівними гарний тон, та незначайне у тому віці багатство духовно-музичного життя ритмічної енергії і граціозного ведення ліній.

(Dr. Fritz Brust).

Deutsche Allg. Zeitung Berlin, 28. II. 1930. (Schliepe)

Одним з найбільших несподіванок торговельного сезону був виступ 13-літньої Христі Колески. Те, як вона опанувала свій інструмент, вводить слушачів у найбільший подив. Маємо враження немов би для неї не існували ніякі технічні труднощі.

Kieler Zeitung (Paul Becker).

Концерт Христі К. був подібний, після якої слухачі не могли вийти з подиву і захвату.

Bremer Nachrichten (Dr. Weissenborn).

Христі К. грає з таким чаром і з такою легкістю полативши смичку, з такою безприкладною глибиною зложивши і з таким ароматним, що слухач отоїть у подиві, як перед чудом.

Königsberger Allg. Zeitung (ob.).

Христі К. чарівний, цілком дівоче розквіталий талант надалі тому вечірній зворушливий святості.

Neue Zürcher Zeitung.

Христі К. грає концерт Гайдна просто з мистецтвом опануванням.

General Anzeiger (Aachen).

Радісну найбільше вишкову несподіванку зробила нам своєю чудовою грою мила півня 13-літньої Христі К., сестри славної у нас піаністки Любки.

Freie Presse (Відень) (o.)

Головне зацікавлення зосередилось очевидно на молоденькій солістці Христі К. Ледви 13-літня дівчинка грає Концерт Гайдна з невичайною технічною справністю. Тому небуденному талантові легко ворожити велике майбутнє.

Gotha 25. X. 1930.

Недільний концерт Муз. Т-ва стигнув, не вважаючи на дощ, масу слухачів; виступали на ньому дві артистки, яких слава лунає у цілому музичному світі.

Пришли ми сподіваючись багато та те, що ми чули перейшло всі наші сподівання. Це було скінчене полат усе похвали високе мистецтво. У хроніці Т-ва імена Христі і Любки К. займуть одні з перших місць.

Coburger Tageblatt.

Знаючи велике піаністичне мистецтво старшої сестри Любки були ми самозрозуміло цікаві на ту „чудесну дитину“. Христі К. має подиву гідний талант. Frankfurter Zeitung, 18. XII. 1932.

Молода міжвоєнної мистецтва визначається вродженою пераїсною музичністю і то специфічно жіночою — удохотвореною. Прямо чаруючо цілюще вона барокову сонату Люкательді та дрібні кусники Понпера.

N. Mainheiner Zeitung 9. XII. 1932.

Відтак прийшла головна подія вечора: Христі К. грає Концерт Гайдна. Повні захоплення оплески були сильним виразником побажання якнайшвидше почути артистку знову.

НОВИНКИ

— Відома кравецька робітня у Львові ВАСИЛЯ ГРЕСЯКА перенесена під ч. 23 вул. Сикстуська, III. сходи, I. пов. Приймає замовлення по 40 проц. дешевше на мужеські убрания, реверенди. Найліпші матеріали на складі. 1615 15-20

— Футра жіночі і мужеські на замовлення з власних матеріалів і інші кушнірські роботи виконує Юліян Гаушевський, Коперника 16, тел. 54-46. Цини низькі; приймає футра на перехів дітом. 9—?

— Новий „косцюлок“. У селі Бонішин, пов. Золочів, викінчують будову нового костела.

Хай горить! В містечку Широчинах релігійського пов., що тільки недавно почало активне громадянське життя, підпалав хтось якраз вночі, коли свідома молодь цього містечка поїхала на свято „У. М. Х.“, домівку читальні „Прогресу“. На місце пожежі приїхали міська сикавка, яка замість рятувати читальняний будинок, почала „забезпечувати“ сусідні будівлі від вогню і домівка, де концентрується все українське життя, булаб згоріла, якби не „Сокол“ з сусіднього села Смержева. Соколи кинулися у вогонь і через годину зліжвидували його при допомозі сикавки зовсім, так, що жертвою вогню впасть тільки дах будинку. Та цікаве одно: місцеві „стшельци“ намагалися увесь час перешкаджати соколам в гашенні вогню і намагалися перешкати сикавку „забезпечувати“ сусідні будинки, а коли ці заявили, що читальня перша, один з їх „дзвонич“, Петро Міхальчукський, накричав: „Най шаяк трафить читальню! Най згорить!“ На цю подію є свідки, а цікаво, чи не кидав вона деякого світла на цей загадковий вогонь, якого причини досі не виявлено? (а)

— Як це назвати? В с. Острові біля Белза відбувалася мин. тижня візитація перемиського єпископа Коциловського. На стацію проти нього вийшли дві процесії — з місцевої церкви й костела, причому в останній був відділ „стшельців“, які увесь час нахвалялися, що не дозволять єпископові піти до церкви доти, доки він не відвідає костела. І справді, коли єпископ висів з вагону, „стшельці“ пропихали кризу нарід до нього, відмежували його кордоном, та намагалися цілий поїзд повести дорогою до костела. Та єп. Коциловський змркував, до чого йде і різко повернувшись до церкви, — а „стшельці“ хоч не хоч мусили його відвести аж туди. І тут почалося: Як тільки єпископ увійшов в церкву, вони почали викрикувати, а що місцевий душпастир на своє лихо позичив спеціально на це свято фотель і великий килим з костела, стшельці почали верещати „віддай фотель, оддай диван!“ і дійшло до того, що єпископ в ризах піднявся з фотелю та наказав його віддати хуліганам. Тоді „герої“ взяли його на плечі і затягнувши так під церквою „Не дами земі“ відійшли. Щобільше, коли єп. хотів опісля відвідати костел, не найшов в ньому ні живої душі, помолівся тільки і вийшов. Подія викликала в околиці зрозуміле обурення. (а)

— Про загадочний замах на ендецького діяча приносить польська преса такі подробиці: В Березові за Сяном уладила минулої неділі польська народова ендецька партія віче, після якого місцевий парох кс. Дуткевич приймав кількох партійних діячів вечерею. Коли два з них, нотаріальний кандидат Ян Худзік і майор Влад. Овон вертали пізно вночі до дому, хтось стріляв з рушниці і Худзік, поцілений шротом в потилицю, упав трупом на землю. Його товариша майора Овона ранило кільканадцять шротів і його в тяжкому стані відставили до шпиталю в Сяноці. Слідство ствердило, що замах був спрямований проти Овона і Худзік упав тільки припадково його жертвою. Оба вели приватне бюро правних порад. Худзік був мужем довіря народовой партії, а Овон повітовим секретарем тоїж партії. Колись був особистим секретарем ендецького ідеолога Романа Дювського. Підкладом замаху була, як здогадуються, особиста паліста.

— Знижка поштової оплати, про яку заповідається від довгого часу, вводиться до того, що з дня 1. червня ц. р. поштова оплата за лист до 25 сот. в краєвому обороті залишиться та сама, тільки за лист до 250 гр. обнижено оплату із 60 сотиків на 45 сот. Крім того буде обов'язувати знижка оплат за доручування поштових папок на 10 сот. при кожній ставці.

— Зміни в радіо. Радіо в Польщі в літньому часі надаватиме програми щодня від год. 7. рано. В цьому часі надаватиме сигнал часу, 10 хвилин руханки, цікаві вістки зі світа, метеорологічний комунікат, спротові вістки та 20 хв. аскетичної музики з грамофонних плит. У ранішній програмі буде теж 5-хвилинна весела аудіція. Господині дому найдуть також у ранішній програмі свій куток. Будуть це різні господарські приписи, які торкатимуться тих справ, що рано найбільше займають їх, отже що й як варити, як купувати і т. д. Ранішні аудіції почнуться о 6-й половині червня.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Власним склади.

В гарно прибраних кімнатах Центр-Союзу відбувається вистава рідного промислу...

Рідного промислу!?

Чи я сплю, чи маючу?.. Отже ні! Рідного промислу і то без лапок і то зовсім серйозно!..

— Ми, пане добродію, нарід селявський і до купецтва та промислу не маємо ніякого хисту.

Так говорив мені свого часу один знавець української психіки, а я потакував. Раз, що то було ще „свого часу“, а два, що я не був і не є знавцем української психіки.

А та психіка видко дуже складна і химерна, коли навіть знавець помилюся.

Доказом цього — вистава рідного промислу.

Колиб відносини в Галичині були більш чорно-жовті, то ледви чи малиб ми хоч половину цих рідних фабрикацій. Ще кооперативних — може, але приватних — напевно ні. Адже панове фабрикації булиб нині авокультами, адюнктами, десь-котрийсь навіть радником, чи се-

— Учень жид убив свого товариша українця. Як повідомляє черновецький „Час“, між учнем IV. державної гімназії в Чернівцях Івасюком і його товаришем жидівської народності прийшло до сварки. Розярений жид розпорів українця ножиком живіт. Наслідком рани українець умер у муках на другий день.

— Нещастя на гладкій дорозі. Військовий вантажний самохід, що відбував 16. ц. м. вправи у їзді на вул. Янівській, наїхав на скруті біля вул. Святохресної на гурток людей, що вийшли з поблизького костела. Під колеса самоходу, на якому їхало кільканадцять воїнів, дісталася 22-літня студентка прав Олена Курдзелівна, якій відломало одну ногу в коліні, а другу тяжко потовкло. Нещасту в безнадійному стані відставлено до шпиталю.

— Фільмування Адрії. Фільмове німецьке підприємство УФА робить знімки на югославянській Рівієрі. Оператор м. і. поробив із літака знімки Спліту й околиці та дбайливі знімки акваріума. УФА дало роботу теж югославянським рибалкам, які щодня ловлять різні породи риб і приносять їх до акваріума для знімок. Описав УФА фільмуватиме життя на морському дні, життя югославянських рибалок, ловлю різних родів риб, губок і коралів.

— Самоходова катастрофа. Під Франкфуртом н. М. склалася самоходова катастрофа, в якій загинуло двох гітлерівських штурмовиків, а 7 потерпіло тяжкі рани. Штурмовики вертали з нічних вправ. Наслідком пожежі самоходу штурмовики почали вискакувати підчас їзди, причому кількох дісталася під колеса. Описав відорвався від авта причіпний віз, розбиваючись об дерево і це спричинило далішні жертви людьми.

— Учительська Громада в Стрию улажує підготовчий курс до вступного іспиту до I. кл. нової гімназії (давньої 3 кл.). Зголошуватися якнайскорше в Дирекції української учит. семінарії (Українська Бурса). — Виділ.

— Швейк в українським перекладі. В рецензії на український переклад трьох томів „Швейка“ у вчорашньому (124) числі „Діла“ вкралася одна суттєва друкарська помилка. Має бути: „(Переклад) віддає наскрізь духа оригіналу не затрачуючи українських ознак“. (Помилково зазначено: „не зазначаючи“).

Із судової сали.

ЗА ВВІВСТВО ПОЛІЦІАНТА.

Дня 27. листопада 1932 р. невідомі винуватці вбили на подвір'ї Народного Дому в Могильцях, в часі вечери, тамоньного постерункового Антона Романовського, що прийшов на забаву і мав сварку з її учасниками. Як обвинувачених за те вбивство арештували слідчого дня двох братів Григорія і Антона Хомів, а по кількомісячній слідстві обвинувачили їх у провині з арт. 240. Розправа відбулася 12. травня ц. р. перед окружним судом в Чорткові. Обвинувачені виказали на розправі, що хоча були учасниками забави, а навіть мали сварку з небіщиком на подвір'ї Народного Дому, то проте до вбивства Романовського нічим не причинились. По переведенні розправи і переслухання свідків події трибунал звільнив обох обвинувачених від вини і кари. Обвинувачених боронили адвокати д-р Володимир Електронич і д-р Антін Гравіцький. На розправі відчитано між іншим лист небіщика з 31. жовтня 1932 р., писаний до його брата, у правителя школи, в якому казалося про відносини зі селянами.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧИМ ПУБЛИЦІ.

Найдешевша і найуспішніша реклама в нашій шолентнику.

кретарем, а фабрикацію лишилиб і на дальші десятиліття іншим народам.

Але відкинені подання і відмовлені аудієнції не могли не вплинути на людську психіку.

А вислід: Кілька просторих кімнат, заповнених виробами рідного промислу.

Нема там ще всього, точніше беручи в тільки дещо, але в одно, що заповнює кожний куток. Це надія, що недалеким той час, коли буде все.

Ходжу по виставі, оглядаю і дивуюся.

Оглядаю, бо в що, а дивуюся, бо мало відвідувачів. Не знаю, чи люди не їдуть тому, що це рідний промисл, чи тому, що вільний аступ. Може одно і друге, а може я на таку годину трапився.

А може люди кажут:

— Пощо нам оглядати муштарду „Міку“, пасту „Елегант“, цукорки „Фортуна“, мило „Центросоюз“, чи цукорку „Луна“, коли ми й так про них знаємо. Нехай нам покажуть щось, чого ми ще не бачили!

В такому разі тяжка справа. Хіба би хтось виставив печений лід, куряче молоко, або... нашу віру у власні сили.

Галактіон Чіпка.

3 кіна.

КІНО „ПАЛАС“: „ВЕЛІ“.

Фільма відомого чеського режисера К. Ламача в вірков чеського екрану, який відомо в усьому світі Анні Ондроу. Ондра вміє мимікою, жестами і своєрідною наївністю малого збитошника викликати ширий гумор. Фільма дає образ життя у пансіоні; інтрига, основана на дотепним „дві про кво“, що нагадує париські волеві. Чимало дрібних моментів штурдерно придуманих; танці повні грації. Актори у характеристичних ролях дуже добре підібрані.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ЛЕВ ГНАТИШАК, 6. директор української державної гімназії в Золочеві, помер на Запоріжжю на Вел. Україні в травні 1933 р., проживши 58 літ. Вийшов на Наддніпрянську Україну в 1919 році, помер тепер серед надзвичайно важких, у близьких подробицях невідомих обставинах. У Золочевщині, Коломийщині і Бродяччині залишив по собі пам'ять першорядного педагога і культурно-громадського діяча. Залишив вдову на Наддніпр. Україні і сина, д-ра Миколу, професора Малої Семінарії у Львові В. Я. П.

Дописи.

КАЛУШИНА.

Заборона калуського староства. Масовою ознакою в повіті Кружків „Рідної Школи“ почали свою діяльність улаштуванням всякого роду імпрез, з яких дохід призначувано на потреби „Р. Ш.“, окрема в останньому часі на придбання фондів до оснування диточих садків. У місцевостях, де минулого року існували диточі садки, брали в імпрезах участь дошкільна молодь, виконуючи різного роду вправи, пісні, деклямації і т. п. Однак в останньому часі повітове староство заборонило Кружкам уживати дітей (дошкільних) до всякого роду імпрез, мотивуючи це тим, що згідно з новим законом можуть улаштувати імпрези тільки члени Т-ва. А що дитвора ними не може бути, то всім дописи дитвора в Кружках „Р. Ш.“ не дозволені. Подіємо це під уяву Парламентарній Репрезентації і просимо відповідної інтервенції, тимпаче, що небажком диточі садки в повіті можуть стрінутися з подібною забороною.

Свято У. М. Х. на провінції. Заведення прогомонило Свято У. М. Х., що так величаво відбулося у Львові, а вже наші громади перевели його дуже торжественно також у себе дома. Однак там, де громади плягували звеличати це свято походом молоді з процесією, калуське староство не дозволило ніякі походи. Староство лише остільки пішло на уступку, що дозволило на похід, але... на площі доволу церкви. Це подіємо в зльбом усім нашим загорілим націоналістам, які і в нашому повіті не жалували часу і труду, аби тільки розбити організацію похідки молоді до Львова.

Куток мови.

Замість: обана (поль.), треба: страх, острак, побоювання, небезпека.

Зам.: обана (рос.), треба: образа, кринда; зам.: обидливий — образливий, крикливий.

Зам.: луч (рос.), треба: промінь.

Зам.: одушевлення, одушевлений (рос.), треба: захоплення, захват, порив, захоплений.

Зам. попірати (поль.) просьбу, кандидатуру, людину, треба: підтримувати, домогати; „допирти“ має в нас значіння: наперти, натиснути; (нпр.: Козак попер на ворога), побігти, помчати (нпр.: Як почує це циган, як попер до дому), потягти (нпр.: Шуайк попер кур ча).

Зам.: прашати, прашання, треба: прохати, попросити, прохання; на В. Україні кажут тільки: попроситися з ким, замість галицького: попросити когось.

СПОРТ.

Львів, степ — рух 7:1 (3:1).

Змагання за мистецтво Ц-кляси, які Степ вирішив певно у свою користь. Ворота для української дружини стріляти: Ваха 3, Грицай 2, Груха 2.

МОСТИСЬКА. СКАЛА — РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ Ц-КЛЯСИ 7:1 (2:0).

У. С. Т. „Скала“ в Мостиськах розіграла в мин. неділю матч змагання з репрезентацією Ц-клясових дружин того міста (Ж. К. С. „Ютшенка“ і Г. К. С. „Чувай“), яку перемогла високоцифровано, бо 7:1. Дружина Скали мала весь час помітну перевагу і була у всіх своїх частинках впевнена, допускаючи противника лише до кількох випадків. Скала є найповажнішим кандидатом на мистецтво Ц-кляси в перемиській окрузі і треба їй побажати, аби те мистецтво вкінці здобула. Ворота для української дружини стріляти: Лебедович 3, Ланиця, Лукашів, Солтис і Козак.

САМБІР. ДНІСТЕР — МЛОТ 5:0 (2:0).

В неділю 14. ц. м. відбулися у Самборі матч змагання за мистецтво Ц-кляси між дружинами Дністра і Млота. Перевагу мав увесь час Дністер, граючи дуже швидко, тому справедливо заслуговує собі на такий гарний вислід. Суддя п. Вісньовський зі Стрия справедливий.

ЗАКІНЧЕННЯ ДУЖАНЬ.

В понеділок 15. ц. м. закінчилися у Львові міжнародний турнір атлетів, у якому брало участь понад двадцять змагувачів. До фіналу дійшло шістьох найкращих атлетів: Грабовський, Кваріні, Кравець, Чая, Білевич і Келер.

лер. Віддав силач тої мрії, що Пошоф, який перед кількома роками поділяв першу нагороду зі Штекером.

Хід фінальних дужань такий: Кваріні поклав у 35. мин. Чаю по тяжкій боротьбі, в якій мав перевагу; Грабовський присилував Кравця своїм страшилом нельсоном до того, що він вкінці піддався (34. мин.); в останній парі для Білевича стрінувся з Келером, якого поклав уже в 17. мин. рулякою з подвійного нельсона.

Після того судді роздали нагороди переможцям: першу нагороду в сумі 1500 зол. дістав Грабовський, другу (1.000) і третю (750 зол.) стягнули разом і розділено по половині як другу між Кварінієм та Кравцем, третю в сумі 500 зол. дістав Чая, четверту в сумі 300 зол. Білевич.

БІЛЕВИЧ ГОСТЕМ НАШОЇ РЕДАКЦІЇ.

Український змагун Борис Білевич, що так гарно й достойно заступав українські національні барви у львівському міжнародному турнірі силачів, зеднавши собі гарні симпатії всієї без винятку спортової публіки Львова, прийшов учора на прохання з нашим містом до Редакції „Діла“ в товаристві змагуна Королевського. З розмови з нашими симпатичними гостями довідалися ми м. ін., що всіх учасників львівського турніру прибила сильно нагадана смерть баварського силача Урбаха, безпосередньо після його зустрічі на ринку зі Штекером. Цю справу розсліджує тепер делегат Міжнародного Союзу Атлетів, відомий віденський змагун Каван. Після несподіваної смерті Урбаха всі атлети піддалися спеціальним лікарським оглядам, які виявили, що майже всі вони дістають згодом розширення серця. З оглядених у Львові найздоровіше серце має Білевич. У дальшому оба наші гості висказувалися дуже гарно про спортів: вироблення львівської публіки, якій, як вони

казали, подобаються тільки силачі, що борються по джентельменськи, без уваги на те, до якої національності вони себе причисляють. На прохання заповім нам п. Білевич, що ниток, навіязаних з нами, він не зриває і буде подавати нам достійно вістки про свої дальші виступи у світі. Зі Львова виїхав п. Білевич на великі міжнародні дужання до Берліна, які там саме починаються. Бажаємо нашому молодому змагунові і надалі найкращих успіхів на цирковій арені!

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Льво Боршак: ШЕВЧЕНКО У ФРАНЦІЇ, нарис із історії французько-українських взаємин. У Львові 1933. Видавня Наук. Т-ва ім. Шевченка. Праці комісії Шевченкознавства. Випуск II. Форм. 8°. Стор. 66.

Льво Боршак: МАЗЕПА — ЛЮДИНА Й ІСТОРИЧНИЙ ДІЯЧ; Микола Андруськи: ЗВ'ЯЗКИ МАЗЕПИ З СТАНИСЛАВОМ ЛЕШІНСКИМ І КАРЛОМ XII. Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка том СІІ. випуск I Львів 1933. Стор. 61. Форм. 8°.

Володимир Дорошенко: ГЕТЕ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ, ПЕРЕСПІВАХ ТА НАСЛІДУВАННЯХ. Матеріали до Української Бібліографії, видає Бібліографічна Комісія Н. Т. ім. Ш. Львів, 1932. Стор. 12. Форм. 8°.

Д. Кобець: НАД БЕЗОДНЕЮ. Хроніка великої драми. Н. т. Земля дрижить. В-во „Родина“, Львів 1933. ст. 99.

Л. Редкевич: ДЖЕРЕЛО ЗОЛОТА. 300 рад і казок як заробляти гроші на виробі дешевих і покушних товарів. Львів 1933. В-во „Родина“ ст. 134.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 17. травня год. 7.30 веч. „Викрадена наречена“.

Четвер, 18. травня, год. 7.30 веч. „Викрадена наречена“.

Театр Різноманітностей.

Середа, 17. травня год. 7.30 веч. „Фройдін Доктор“ (вистава закуплена).

Четвер, 18. травня год. 7.30 веч. „Фройдін Доктор“.

Спортивний Цирк, вул. Пелчинська (біля Темісового Т-ва) виступи міжнародних змагувачів-атлетів. Початок год. 8.15 веч.

Кіна.

АДРИЯ: „Романс із поручником“ (Львівський Тибет).

АПОЛЬО: „Дівчина з країн бурі“ (Дж. Гейнор).

АТЛАНТИК: „Під твоєю обороною“.

КАСІНО: „Нічні суди“ (Ван Дайк).

КОЛІСЕЙ: „Скіппі“, ревія „Колісей у світлі“.

КОПЕРНИК: „Син джунглі“.

МАРУСЕНЬКА: „Син джунглі“.

МІРАЖ: „Людина сміху“ (Конрад Файт).

ПАЛАС: „Бейбі“ (Анні Ондра).

ПАН: „Студент-прошак“.

ПАСАЖ: „Пострах Арізони“.

ОАЗА: Нечинне.

СТИЛЕВ: „Тут радіостанція“ і ревія: „Коли Ксавєра хоче каваліра“.

ХИМЕРА: „Распутін“ (Комр. Файт).

УТІХА: „В тій хмародері“ і ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 17. червня 1933.

Кемітсберг (217,1) 18.25 Співа, Мор. Острів (263,8) 10.10 Вілльс, оркестра, 18.40 Цитіні пісні, 19.30 Нар. музика; Братислава (279,3) 12.30 Концерт; Ляйпциг (389,6) 15.00 Два фортепіані, 16.00 Авд. для молоді, Нар. пісні; Сотеис (403,8) 21.00 Нар. музика, Йолдери, Білород (429,7) 15.30 Нар. пісні; Стокгольм (435,4) 21.30 Співа Рим (441,2) 20.45 „Сіберія“ оп. Джордана, Вілень (518,1) 11.30 Квартет, 20.00 Академія в честь Брамса; Рига (525) 20.20 Арія та пісні, Будапешт (550,5) 17.30 Джек, 18.30 Циг. музика; Харків (937,5) 9.00, 15.10 Концерт, 13.50 Лит.-муз. трансм., 18.00 Скрипка, 19.00 Концерт із Української Фільгармонії; Давентрі (1554,4) 21.55 „Зигфрід“ оп. Вагнера.

Четвер, 18. травня 1933.

Братислава (279,3) 12.30 Концерт; Копенгаген (281,2) 20.00 Фінляндський концерт; Бреслав (325) 16.10 Весняні пісні, 20.45 „Тангайзер“ оп. Вагнера; Лондон (356) 14.00 Легка музика, 20.25 „Парсіфаль“ оп. Вагнера, Рим (441,2) 13.00 Муз.

всичина, 17.30 Солісти; Відень (518,1) 12.30 Авдичія, хор хлопців, 17.00 Сучасні австр. композитори, 21.00 Симф. оркестра; Мінхен (532,9) 14.30 Пісні Шуберта, Мусоргського, Піхлера; Харків (937,5) 9.00 Балайди, мандоліни, 9.30, 15.10, 21.30 Концерт, 13.50 Труба оркестра, 15.00 Авд., 17.30 Трансм. в театру та балету.

Львівське радіо.

Середа, 17. травня 1933.

12.10, 15.20, 17.00 Грамофон, 15.35 Петрусь і числа, „Полева цвітка“ Андерсена; 16.00 Форт. Концерт 11-літнього Шимоневича; 16.40 Нова Індія; 17.40 Обмеження умови робітників; 18.00 Фортепіані; 18.00 Скрипка, фортепіані; 18.50 Колюба виграє мільон; 19.05 Всичина; 19.20 Репітації Норвіда; 19.45 Авд. „Брамсове Реквієм“; 19.55 Трансм. з Відня; „Реквієм“ Брамса (оркестра), Спортивні вістки; 22.15 Співоочні респіталь (фортепіані); 22.35 Есперантські новини; 23.00 Танк. музика.

Четвер, 18. травня 1933.

10.00 День доброї волі; 12.10, 15.30, 17.00 23.20 Грамофон; 12.35 Шк. концерт; 16.00 Про моду; 16.25 Лекція фр. мови; 16.40 Любов до природи, 17.40 Вілчиг; 18.00 Солісти (музика, співа); 19.00 Лігер. фейлетон; 19.15 Всичина; 19.20 „Ті люди“ Фейла; 19.45 Авд. в честь Норвіда; 20.40 Трансм. з Варшави: „Щасливої подорожі“ оп. Гелікс, Спортивні вістки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Тернопіль. Музичне Т-во ім. Лисенка повідомляє: Концерт проф. Юрія Крижа з причини його недуги перенесений на день 1. червня ц. р. Концерт Тоа. „Боян“ і Музичного Т-ва ім. Лисенка — присвячений творчості Бетовена — відбудеться 24. травня ц. р. В програмі м. ін. Ораторія Христос на Оливній горі, увертюра Фіделіо на симфонічну оркестру і концерт на два фортепіані. 1941 1—1

БІРЖА.

ДОЛЯР.

На львівській валютній біржі в год. 10.30 рано Банк Польський платив за долар 7.32, за англійський фунт 30.00 зол. На неофіційній біржі курс долара хитався від 7.61 до 7.64.

На варшавській біржі вікторок приміє деяке хитання в курсі долара. Рано на міжнародній біржах долар виявляв знижкову тенденцію, в яке коло подання валютували аншук. За долара платили 7.66. Бірженики передбачують, що долар піде ще більше вгору. Фунт у девізах на Лондон 30.20, німецька марка в девізах на Берлін 208.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. мал. парітас 200 км. Ціни ринк.	ЗОЛОТИХ	
	від	до
Пшениця двірська	32-25	32-75
Пшениця збірна	29-25	29-75
Жито одноклас	15-50	15-75
Жито збірна	14-50	15-—
Ячмінь двір. одноклас	13-25	13-75
Ячмінь на мліво	11-—	11-25
Овес галицький	13-75	14-25
Овес замколий	9-—	9-50
Кукурудза краєва	14-25	14-75
Бараболя промисл.	2-50	3-—
Фасоля біла	17-—	20-—
Фасоля колірова	14-—	15-—
Фасоля краса (з мішк.)	15-—	16-—
Горох біл-Вікторія	18-—	20-—
Горох польний	14-—	16-—
Вовик	9-50	10-—
Вика чорна	7-50	8-—
Вика сіра	6-50	7-—
Сіно солодке прасов.	6-50	7-50
Солома прасована	4-50	5-—
Гречка	13-50	14-—
Львів	38-—	40-—
Лубин синій	8-00	8-25
Рпак озимий	40-—	42-—
Вісники житні	7-25	7-50
Вісники пшеничні	6-75	7-—
Пшоно	27-—	29-—
Просо краєве	17-—	18-—
Макухи льняні	17-—	18-—
Конюшина черв. аз.	70-—	72-—
Мак синій	180-—	190-—
Мак синій	160-—	170-—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	33-75	34-25
Пшениця збірна	30-75	31-25
Жито одноклас	17-—	17-25
Жито збірна	16-—	16-25
Ячмінь на мліво	12-50	12-75
Овес збірна	10-25	10-75
Мука пшени. дюксусова	61-00	61-50
Мука пшени. 66 проц.	46-—	47-—
Мука житня тв уряд.	31-—	31-50
Вісники житні	7-50	7-75
Вісники пшеничні	8-—	8-25
Крупя ячміньні грубі	14-—	15-—
Пшоно ч. 1	37-—	39-—
Пеніак ч. 10	24-—	26-—
Сіно солодке кр. пр.	7-50	8-50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“:

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 16. V: масло —, молоко 19 сот., сметана 90 сот., яєця 3-— зол. Тенденція на масло і молоко знижкова, на яєця удержана.

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ПРИЙМУ СПІЛЬНИКА до переведення корисного підприємства з невеликим вкладом, на дуже добрих умовах з повним забезпеченням. Зголошення (до 25. ц. м.) Львів, ул. Здрозова 9, письменно або усно від 4—8 — Д-р Юліан Гірич.

ЛІТНІСЬКО Заброді-двір (о. с. Соляна, від Устрики Долішньої) в лісній околиці над Сяном; ціна 4 зол. 1939 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ПОДЯКА.

Навіщені горем з приводу несподіваної смерті нашої Мами, Теті й Бабулі бд. п. Олександрів з Гмириків Попелевої, почуваємося до обов'язку зложити сердечну подяку всім тим, що виявили нам співчуття й приятельську поміч у найважчих хвилинах нашого життя.

Зокрема дякуємо ВПр. о. Пралатові й Парохові Куницькому за відправу передпохоронної панахиди та за шавтурацію похоронів, ВПр. о. Шамб. Кишакевичу, Всч. о. Сов. Семчишині й о. Біланському за відведення тлінних останків на місце вічного спочинку, Хорові Т-ва „Сурма“ під проводом Вп. Дир. Охримовича, Хорові Т-ва „Львівський Боян“ під орудою Вп. проф. Гриневського та всім співачкам-професіонам, що прилучилися до тих хорів за прегарний спів.

Шире Спасибі представникам музичних кол., бороваму начальству, товаришам праці, приятелям і знайомим за численну участь в похоронах і всім тим, що устисли письменно висловили нам своє співчуття.

Вкінці складаємо сердечну подяку Впр. о. Офіціалові Писецькому за відправу заупокійної Служби Божої.

Зенон Попель, Галя з Попеля, Гнат і Юрій Філяси.

СПЕЦІАЛІСТ НЕДУГ ЛЕГЕНІВ, СЕРЦЯ І ШЛУНКА

Д-р Фелікс Гак

Львів, Баторого 12, тел. 84-45.

Пересвітає Рентгеном.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. П. і III. часть

Ціна 8-— золотих — без пересилки.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстів і 8 шпальт оголошень.

м.м. односторонній або його місце в рубриці оголошень зол. 0.15
м.м. односторонній надіслано і лексиконі 0.40
м.м. в тексті і новинах 0.48
м.м. на першій сторінці 0.55

Дрібні оголошення від слова: зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. 0.10
шукаючи праці 0.08
слова товстими друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 зол. 350-—
м.м. 1/2 200-—
м.м. 1/3 110-—
м.м. 1/8 60-—
Текстові сторінки 50 проц. дорожче.